

Nr 214.

Av herr **Mannerskantz**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till statliga åtgärder för tryggande av vedproduktionen m. m.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 248 har departementschefen föreslagit fortsatt låne- och förskottsverksamhet till främjande av vedhuggningarna under säsongen 1940—41. Beträffande denna låneverksamhet, som hittills handhafsats av skogsägareföreningarna, har Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund i skrivelse till Statens Vednämnd den 4 april 1940 framhållit önskvärdheten av en förenkling i det tekniska låneförfarandet. I departementschefens yttrande synes en misstolkning föreligga såtillvida, att man fattat denna framställning som en Riksförbundets önskan, att leveranskontrakten icke skulle behöva läggas som säkerhet visavi staten.

Vid en av mig gjord förfrågan i denna sak hos Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund har en så långt gående förenkling ej ifrågasatts, utan anses att leveranskontrakten, såsom enda bevis på att affärerna äro avslutade, alltjämt måste utgöra grunden för lånens erhållande. Vad som avses med förenkling i Riksförbundets skrivelse till Vednämnden är att föreningarna böra kunna mot sina leveranskontrakt — liksom hittills — utbetomma erforderliga lån, men att de ges rätt att göra fördelningen av dessa medel på skogsägarna efter eget bedömande och efter det temporära behov, som föreligger i varje särskilt fall. Det visar sig, att det nu tillämpade systemet är mycket svårt för att icke säga nästan omöjligt att genomföra. Det är nämligen icke sagt, att skogsägaren just vid avslutandet av kontraktet har behov av lån eller kan uppgiva sitt lånebehov, men han kan vid vilken tidpunkt som helst därefter infinna sig hos föreningen och begära hela eller en del av det lån, som han har rätt att utfå. Vidare är det icke alltid givet, att föreningen av säkerhetsskäl anser sig kunna utbetala hela beloppet på en gång, utan endast i mån av avverkningens fortgång. I sådant fall uppstår situationen, att om, som nu sker, lånet sökes individuellt för varje skogsägare, och föreningen enligt ovan icke direkt anser sig kunna överlämna hela beloppet till vederbörande, att en onödig ränteförlust för föreningen uppstår.

Ett sådant onödigt fördyrande kan undvikas och hela fördelningen göras smidigare och mera praktiskt lättarbetad, om föreningen med sina leveranskontrakt som säkerhet äger att såsom nu rekvirera beloppet kollektivt, men att därefter det må ankomma på föreningen att fördela beloppet efter förhandenvarande behov och att återredovisning även sker kollektivt efter de gjorda försäljningarna. Med en sådan omändring skulle hela låneförfarandet i mycket hög grad förenklas och även en mycket stor besparing vinnas i arbete för bokföringspersonal, som med nuvarande system, med individuella

låntagare och individuell återredovisning, blir hårt belastad. Man vinner ett förenklat förfarande utan att på något sätt minska värdet av föreningarnas säkerheter för lånets återlämnande och därtill möjlighet att på ett smidigare sätt tillmötesgå skogsägarens temporära lånebehov, då han ofta, vid tidpunkten för kontraktets underskrivande, har svårt att beräkna de direkta omkostnaderna för avverkningen.

Enligt min mening bör därför sådan förändring vidtagas i gällande bestämmelser, att föreningarna äga mot säkerhet i leveranskontrakt upplåna medel och därefter disponera och fördela dessa medel till låntagarna på mest ändamålsenliga sätt efter de behov, som i varje olika fall uppstå.

Med stöd av vad jag sålunda anført får jag hemställa,

att riksdagen vid behandling av frågan om anslag till statliga åtgärder för tryggande av vedproduktionen m. m. måtte föreskriva, att nu gällande bestämmelser om lån för förskottering av avverkningskostnader ändras i enlighet med vad jag ovan framfört.

Stockholm den 25 maj 1940.

Axel Mannerskantz.